

چهاردهم مرداد، صدور فرمان مشروطه و انبان تجربیات خاک خورده

محمد آخوندیورامیری

پژوهشگر مسائل ایران

۱۴ مرداد، روز صدور فرمان مشروطه را باید نقطه عطفی در تاریخ سیاسی اجتماعی نوین ایران قلمداد کرد. روزی که ایرانیان، از پس سپری کردن مبارزات چند دهه‌ای علیه ساختار متمرکز قدرت، در قربان ذهنی خود با مفاهیم متجددانه، آرمان ذهنی نوینی را محقق کردند. به این اعتبار آنچه امروزه از اهمیت بالقوه‌ای برخوردار است، رجوع به قلب تاریخ پرفراز و نشیب ایران عصر مشروطه، نیروهای اجتماعی حاضر در صحنه، تقابل نهادهای قدرت و حضور و دخالت نیروهای خارجی در عصر سیاست ایران است.

گرچه رویدادهای پس از صدور فرمان مشروطه، اختلافات، درگیری‌ها، حذر و ترور و فریب‌گری در دوره‌های اول و دوم مجلس شورای ملی و مقارن شدن دوره دوم مجلس شورای ملی با جنگ جهانی اول و اشغال ایران توسط قوای بیگانه، بسجملگی خطرات با بغایت تلخی را در حاشیه جمعی جامعه ایران رقم زد؛ اما نباید از نظر دور داشت که ذیل همین خطرات تلخ، تجربیات سترگی نیز به منصه ظهور رسیده است؛ تجربیاتی که هم جامعه روشنفکران را در دوره دوم مشروطه به بازخوانی و بازگویی انتقادی نظامات فکری، معرفتی و عملکردی خود در مشروطه اول واداشته است و هم مدل نوینی را (براساس اقتضانات تجربه زیست سیاست) پیش‌روی نظام حکمرانی ایران قرار داد. در دل دره‌های حیرت‌انگیز سال‌های آغازین به پیوسته رسیدن مشروطه است که با شعله‌ور شدن نزاع دو نهاد مهم اثرگذار، در صحنه سیاسی ایران (یعنی سلطنت و مجلس)، رو به تندروی‌های هر دو سوی میدان و صد البته دخالت عوامل خارجی، ایران فقیری ضعیف‌تر از هر زمان دیگری ناتوان و درممانده شده است. در این میان امالی همچون آزادی، قانون‌گرایی، امنیت و دموکراسی همچون مفاهیمی سیال میان نیروهای حاضر در صحنه سیاست ایران دست به دست می‌شد؛ اما آنچه تحقق می‌یافت هیچ بهرهای از آن آمال متعالی نداشت. بی‌جهت نیست که فردی همچون سیدحسین تقی‌زاده، سال‌ها بعد از تجربه تلخ شکست آرمان مشروطه خواهان (در حالی که خود یکی از نیروهای تندرو در مجلس شایسته آرمان دوم بود)، به تلخی اعتراف می‌کند که اگر عرصه آن را گونه بر محمدعلی شاه تنگ نمی‌کردیم، نه مجلسی به توپ بسته می‌شد، نه مفاخری همچون ملک‌المتکلمین و صور اسرافیل را در نزاع دو جریان رقیب، بی‌رحمانه از دست می‌دادیم- نه بیگانگان از منابع نامبرگی که دخته بودند، آن بهرهای شوم را می‌ستانند. سربز تمام آن تبریزروزی که نتایج تأسف‌بار خود را در بحبوحه جنگ جهانی اول به اعلا بی‌طرفی ایران، شملات تا جنوب و شرق تا غرب ایران را اعراس تاخ و تاز خود قرار دادند.

با وجود آنکه مدل نوین حکمرانی (گذار از آزادی و قانون‌گرایی به استقرا دولتی مقتدر و کارآمد در دوره پهلوی اول)، آغازگر دوره جدیدی از بحران‌ها نباشد، اما رخدادهای این دوره را نیز نباید در یک پیوستار تاریخی مورد بازکاوی و اندیشیدن جدی قرار داد. آنچه روشنفکران این دوره را به عنوان «ضرورتی تاریخی» (که از تداخت و تازهای قوامی یگانه در خاک ایران، حکومت‌های مملوک الطوائفی و شورش‌های گاه و بیگاه ایلات، نامنی راه‌ها و گردن‌کشی راهزنان، بی‌معنانشان اقتدار حاکمیت مرکزی در تهران و دیگر عواملی که ثبات و امنیت را به وازگمان می‌انتهی و دور از دسترس مبدل کرده بودند، برآمده بود) یاد می‌کنند، دقیقاً ترجمان نتایج خسارت‌بار و تیره‌روزی‌هایی است که چنین فضای عینی تاریخی‌شانکی به ارفغان آورد. در نهانیت این دور، طرارت‌های نوین ایران از اهمیت بالقوه‌ای برخوردار است، نه حسرت بر تلخ‌کامی‌ها و شکیست‌ها، بلکه نظر بر آنبان معرفت‌انباشته از تجربیات پیشین (تداخل عملکرد نهاد سلطنت با مجلس شورای ملی در دوره اول مشروطه و یکدست‌شدن نهاد قدرت در دوره مشروطه، به‌مدل بهره‌گیری در ارائه طرخی «اسامان» برای نظام حکمرانی در مدار قدرت و مبدل‌ایدهال» برای سازه‌های اجتماعی ساختارهای اجتماعی جامعه است. امری که تا به امروز فقدان آن به دلیل عدم به‌رمندی از عقلانیت‌نهادینه‌است و انتقاع ذهنی‌ما از درکی تاریخی از دوره‌ای به‌غایت مهم و ضروری در تاریخ ایران، به‌وضوح احساس شده و گسستی گفتمانی را رقم زده و زمینه‌های به‌فعلیت‌درآمدن آن هرگز محقق نشده است. هرگز گمان نبریم که مرور تاریخ، فقط یادآوری سکت‌البار آمد و رفت سلسله‌ها و شناخت نام‌ها و مرور طرارت گذشته است. تاریخ، در نهانخاست خود، رزاهای سر به مهر بسیاری را در دل دارد که عیان‌سازی آنها، بهره‌های بسیاری را برای ایران امروز به همراه خواهد آورد.

فقہی:

۱- اختراع کننده - مجموعه شعری سروده
۲- هراب سپهری - حرف انتخاب - درخت
۳- نبر معابد - پریشانی فکر - پیشتان لشکر
۴- بخش پائینی شایدم - غضب - چاه
۵- سلاح چگونگی قدیمی - بلندترین
۶- زادگاه امیرکبیر - چگونگی انجام کاری
۷- طول زمان - مهم‌ترین ابزار ارتباطی
۸- دیوان قدیم - اندک - فروتنی
۹- بنفشه - مرگ
۱۰- نفوذ آبادانی - نشانه مصر - از
۱۱- هوری‌ها آسیای میانه - ماه عرب - آشفته
۱۲- ضربات - بزگان - پولک مادی
۱۳- ارزش - غیرتمند - قتلگاه
۱۴- مشیره - به دنیا آمدن - هوای
۱۵- آنها - سرچشمه - مردم‌نم
۱۶- راه - زبانی رسمی
۱۷- چرخ - تنها
۱۸- ضمیر دوم شخص
۱۹- نافرمان - هیاهوی مردم در شادی

دی:

۱- از محبت سرکه‌ها ... می‌شود- بین المللی
 ۲- زکّاری - رمانی از کلی ترقی، بانوی نویسنده
 ۳- حرف و سه حرف - قطار - بالاترین
 ۴- بلندبی - مستحق ۴ - دیوانگی - نهمین
 ۵- سیرانی - در خانه صاحبش شیر است -
 ۶- گسترش قدیم - بدگویی - فرمانده ۶- مرغ
 ۷- سایه - پاره آتش - جانشین هنرپیشه در
 ۸- نه‌های خطرناک ۷- مجازات شرعی - آب
 ۹- رفته - حل خوردن ۸ - پرنده شب پرواز - عامل
 ۱۰- مهیل‌کننده ۹- پاره‌های سوخت‌وساز در بدن
 ۱۱- پرنده ۹- صیاف - حواری خان - مردان

فعالان مدنی در نشست خبری «شرق» با موضوع کمپین «جنگ نه، زندگی» اعلام کردند مردم جنگ ویرانگری را بیست سرگذاشته اند و حالا وقت ائتلاف مردمی است

مشق همبستگی

جامعه احساس کرد نیاز به صلح دارد؛ چراکه به صورت مستقیم با تهدید جنگ مواجه شده بود

روزنامه «شرق» در پی شکل‌گیری کمیمن مردمی، جنگ نه، زندگی، نشستنی خبری با حضور جمعی از فعالان مدنی، اعضای تشکل‌های مردم‌نهاد و نمایندگان انجمن‌های مختلف برگزار کرد. این کمیمن در واکنش به تحولات اخیر منطقه و با هدف ترویج صلح، همبستگی و مقاومت مدنی در برابر جنگ‌افروزی شکل گرفته است.

نشست با طرح این پرسش آغاز شد که ایده محوری و مبنای شکل‌گیری این حرکت مردمی چه بوده و چگونه توانسته است طیفی متنوع از نهادهای و کنشگران را گرد هم آورد؟ در این نشست، شرکت‌کنندگان با تشریح ابعاد فکری و عملی کمیمن، از تلاش برای ساخت شبکه‌ای پایدار و مبتنی بر کلی جمعی سخن گفتند. محورهای همچون دفاع از زندگی و محکومیت صریح حملات نظامی به ایران، از جمله پیام‌های اصلی این حرکت معرفی شد. این کمیمن با انتشار یک بیانیه اولیه، آغاز و سپس با استقبال و همراهی تشکل‌های متعددی در داخل و خارج کشور گسترش یافت. آنچه این نشست را برجسته می‌کرد، تأکید بر صدای مستقل جامعه مدنی و تلاش برای هم‌افزایی نیروهای مردمی در قالب یک حرکت اعتراضی فراگیر و صلح‌طلب بود. شیمای زروایی، از انجمن نیکوکار معین، درباره ایده مرکزی و نحوه شکل‌گیری این حرکت مردمی با شعار «زندگی برای همه، جنگ برای هیچ‌کس» چنین توضیح داد: «این حرکت دارای دو بُعد مهم است: نخست آنکه شبکه‌ای برای همبستگی ایجاد می‌کند و بستری برای اقدام فراهم می‌آورد. دعوت اولیه نیز بر پایه همین همبستگی و اقدام فوری انجام شد. داستان از جایی آغاز شد که جمعی از فعالان مدنی که در شبکه‌های پیام‌های مدنی، اتحادیه‌ها، تشکل‌های صنفی و انجمن‌های علمی فضا بودند، در دوران جنگ ۱۷ روزه گرد هم آمدند و درباره این پرسش که چه می‌توان کرد، به گفت‌وگو نشستند. پس از آتش‌بس و توقف -که البته شکننده به نظر می‌رسید- این افراد به صورت پایدارتر در کنار هم قرار گرفتند و بر سر حرکت از پیام محوری «زندگی برای همه، جنگ برای هیچ‌کس» بنیان نهادند. دعوت اولیه، حاصل یک تلاش و تولید مشترک بود»، او در ادامه درباره محورهای اصلی این حرکت تأکید کرد:

این حرکت چهار محور اساسی دارد که نتیجه توافق طیفی از فعالان است. محور نخست، زندگی در برابر جنگ است؛ با این پیام که جنگ، ضد زندگی است. محور دوم، تاکید بر آن است که جامعه بشری خواهان زندگی است و توان بهبود زندگی جمعی خود را دارد و این ظرفیت باید به رسمیت شناخته شود. پیام سوم، محکومیت حمله نظامی اسرائیل به ایران است که ایالات متحده در ادامه به آن پیوست. پیام چهارم، مخالفت و ایستادگی در برابر حمله فزونی و نظامی ایران است؛ نه تنها در ایران، بلکه در سطح منطقه و در پیوند با جنبش‌های جهانی ضد جنگ. این به نفع است که تعاسات که باید در برابر سیاست مرگ ایستاد و به سیاست زندگی بازگشت. برای نهادهای مدنی این موضوع اهمیتی دوچندان دارد؛ زیرا فلسفه وجودی آنها بر پایه همین ارزش‌هاست. این نهادها و جوامع توانگران زندگی، نظیر حفاظت از محیط زیست، شناسایی علمی و اجتماعی را دنبال می‌کنند. و زمانی که با روند شکل‌گیری کمپین گفت: «در ابتدا، یک متن دعوت‌نامه تشکر تدوین شد که تعدادی از ایرانیان را به همراه اولیه آن را امضا کردند. این سبکه به تدریج زمینه مشارکت تشکرهای بیشتری را فراهم آورد و دایره هم‌راهان گسترش یافت. از آنجاست که این حرکت بر پایه همبستگی شبکه‌ای استوار است. حفظ استقلال تشکرها در آن اهمیت داشت. بر همین اساس، بیانیه‌های مستقلی نیز منتشر شد و نخستین اولیه به‌تفاهای نماند. او درباره جذب مشارکت‌های منطقه‌ای هم گفت: «در ادامه کار، یک فراخوان عمومی منتشر شد. برخلاف روند رایج که معمولاً پس از صدور بیانیه، فرایند خامه می‌یابد، این حرکت کوشید تا بستر برای فعالیت‌های شبکه‌ای فراهم آورد که استمرار داشته باشد و در گذر زمان نیز تکامل یابد و اقدامات تازه‌ای در دل آن برآید. این حرکت صرفاً یک بیانیه نبود، بلکه تلاشی برای همبستگی و کشش‌های پیوسته بود». و زمانی همچنین درباره فعالیت‌های بیرونی می‌گوید: «در بازه زمانی مشخص، یعنی بین ۲۲ تا ۳۰ تیرماه، برنامه‌هایی طراحی شد تا تشکرها اقدامات مستقل خود را اجرا کنند. به نظر دو نکته در این کمپین اهمیت دارد: نخست آنکه تلاش شد این حرکت، صدای خودش باشد. اصطلاح جامعه مدنی در جریان این جنگ و دیگر جنبش‌های اجتماعی بسیار تکرار شده است. هر کمپین یا تمرینی برای ائتلاف‌سازی میان تشکرها، اقدامی مثبت محسوب می‌شود؛ زیرا امکان شنیده شدن صداهای خاموش، مستقل و کمتر دیده شده را فراهم می‌کند. افرادی که در جنبش‌های مختلف فعال هستند، می‌توانند از طریق این نوع حرکت‌ها صدای خود را بیان کنند. حتی ائتلاف‌هایی که به چنین حرکت‌هایی وارد می‌شود، زمینه‌ای برای بازگویی در کارکرد جامعه مدنی فراهم می‌کند».

گفتمانی تازه از ائتلافی مردمی

پیام روشنفکر، از انجمن جامعه‌شناسی ایران، نیز در پاسخ به پرسشی درباره بن‌مایه فکری این حرکت گفت: «توجه به مقوله زندگی و محور قرار گرفتن آن در حرکت‌های مدنی ایران، پیشینه‌ای طولانی دارد. اگر بخواهیم با مفاهیم جامعه‌شناختی این موضوع را تحلیل کنیم، می‌توان گفت تولید

زندگی را باید در سه ساحت حاکمیت، بازار و جامعه مدنی بررسی کرد. در عرصه حاکمیت، تولید زندگی در قالب ادبیات رفاه اجتماعی و توسعه پایدار معنا می‌یابد. در بخش خصوصی، این تولید با مفاهیمی همچون کارآفرینی و نوآوری همراه است. اما در جامعه مدنی، ما با ساخت و بازتولید مفاهیم سروکار داریم. برای نمونه، سازمان‌هایی که برای معلولان، کودکان کار یا بیماران فعالیت می‌کنند، در تلاشند تا تصادف‌های حاشیه‌ای رانده‌شده را بازگردانند. بنابراین مفاهیمی همچون ادغام اجتماعی، عدالت اجتماعی، مراقبت و اخلاق مراقبت در جامعه مدنی تولید و تقویت می‌شوند. او ادامه داد: «بدهی است که همه انجمن‌ها و تشکلهایی که در این حرکت حضور دارند، لزوماً از یک منظر واحد برخوردار نیستند. با این حال، به نظر

ی‌رسد اغلب این نهادهای زندگی را به عنوان محور نگاه خود برگزیداند و نوعی مفهوم مشترک میان آنها شکل گرفته است که موجب شده حول آن گرد می‌آیند. گفت‌وگوهایی که شکل گرفته نیز نشان می‌دهد این حرکت در حال ساختن گفتمان‌های تازه است که استوار خواهد یافت. در حال حاضر می‌توان مقدار به ذهن می‌رسد، شاید سایر همکاران نیز مواردی را اضافه کنند». پیام روشنفکر در تکمیل نیک‌باده خود افزود: «اگر بخواهیم تفکیکی میان حرکت‌های توده‌ای و نخبه‌گرا قائل شویم، به نظر من پس‌ترین حرکت در نقطه بیانی قرار دارد؛ نه صرفاً توده‌ای و نه صرفاً نخبه‌محور. زمانی که تشکلهایی مانند بازنشکستن صنعت نفت در راهبر، معلمان بازنشسته در شهری دیگر، انجمن‌های مربوط به بیماری‌های خاص، صدای زنان افغانستان یا انجمن‌های محیط‌زیستی بلوچ‌ها و جنگلبانان در سرحدش کنار می‌آیند، این ترکیب نقطه‌ای است که به نخبگان است و نه یک حرکت صرفاً توده‌ای، بلکه ائتلافی از مردمانی است که به شکل متشکل کنار می‌ایستادند».

تجربہ یک جنگ ویرانگر

محمد ابراهیم‌نژاد از شبکه کمک نیز درباره نحوه انسجام نهادها و افراد پیروان ایده این حرکت توضیح داد: «متنی که ارائه شد، از دید ما دقیق، ظریف، حساب‌شده و در عین حال ساده بود، اما در بسیاری موارد به‌درستی خواننده یا درک نمی‌شد. این متن از چنان تکثری برخوردار بود که از پیش‌اندیش‌ها چپ‌تر راست و نیز میانه‌روها را در بر گرفت. اگر موضوع چیزی که مسئله ملی است، ما تجربه یک جنگ ویرانگر را پشت سر گذاشته‌ایم و هنوز پس از بیش از ۴۰ سال، تبعات آن را حساس می‌کنیم، درباره همراهان خارج از کشور، برخی بلافاصله حمایت کردند و برخی دیگر نیاز به توضیح بیشتری داشتند و برخی نیز حساسیت‌هایی درباره کشور خود داشتند. برای نمونه، یکی از دانشجویان بین‌المللی که مشغول فعالیت درباره غزه بود، فرصت همراهی نداشت ولی علاقه‌مندی خود را برای همکاری در آینده اعلام کرد»، به گفته او: «تبدیل شکل سازمان‌ها در مهم‌داده در مناطق محروم یا مردم در ارتباط مستقیم هستند. به نظر من، شاید فقط مدیران یا اعضای هیئت‌مدیره این نهادها با فعال باشند، بلکه باید ارتباط با اعضای فعال نیز برقرار شود. هرچند زمان اندک بود و تصور عمومی چنین نبود که باید به آنها مراجعه کرد، اما در حقیقت باید به سراغ توده مردم رفت تا این حرکت مردمی‌تر شود. از سوی دیگر، نخچیان نیز نیاز به بازتعریف دارند. نخچیان الزامات کسانی نیستند که تحصیلات عالی یا تخصص دارند؛ در حالی که تلاش زیادی شد تا شکل‌های خاصی دارند و برعکس آن، حوزه مردم‌عادی محسوب می‌شوند». او ادامه داد: «ملاش زیادی شد تا شکل‌های متعدد و متکثری در کنار هم بازگویند و مشارکت کنند که به نظر اتفاقی منحصر‌به‌فرد بود. یک موضوع جدید متولد شده و ایده‌ای از این موجود متولدشده مراقبت کرد. واقعیت این است که حالا نه الزاما همه تشکل‌ها، اما فکر می‌کنم بیشتر آنها در ذهن‌شان این سؤال هست که نتیجه این کارزار چه بود؟ یعنی فکر می‌کنم در ذهن همه این فعالان سؤالاتی هست که ما باید با آنها ارتباط بگیریم، ببینیم واقعا چه فکر می‌کنند. من سؤالاتی که مطرح شد- اگر دوباره جنگی رخ دهد، آیا آنها به این مسیر ادامه می‌دهند یا نه- به نظر سؤالاتی است که بیشتر آنها را خود آنها پرسیده شود. به عنوان کمک، اما اعضا دادند، احساس می‌کنم وظیفه دارم این ایده را پیش‌اندازم بگیرم، آمادگی ذهنی ایجاد کنم و باآوردی که کم‌کم اعضای این بایانه به معنای پایان کار نیست».

فاجعه‌ای در بطن زندگی

سهیلا بابایی از انجمن حقوق کودکان نیز درباره گستره این حرکت چنین گفت: «در میان تشکلهای افراد پیوسته به این حرکت، تنوع و فراگیری درخو توجهی وجود داشت. بخشی از فعالیت‌های ما بر تأثیر جنک بر کودکان متمرکز بود. اگرچه جنین و دودادهایی شاید در مناطق مرزی سابقه داشته‌اند، ما تجربه آن در تهران پی سابقه بود. قلمچه جنک در بطن زندگی شهری تهران احساس شد و همین به سبب شد افراد بیشتری به انجمن ما پیوندند. جامعه احساس کرد نیاز به صلح دارد؛ چنانکه به صورت مستقیم با تهدید جنک مواجه شده بود. در مقایسه با دیگر فجایع نظیر زلزله، این حرکت از گستردگی بیشتری برخوردار بود؛ زیرا فراگیری و عمومی‌تر بود.»

جدول ۵۱۱۴ طراح: بیژن گورانی

حل سوڊوڪو ۲۱۰۹											
۶	۱	۲	۷	۳	۸	۹	۵	۴			
۸	۵	۹	۴	۱	۲	۳	۷	۶			
۴	۳	۷	۹	۶	۵	۱	۸	۲			
۱	۷	۳	۵	۹	۴	۲	۶	۸			
۹	۸	۴	۶	۲	۳	۷	۱	۵			
۲	۶	۵	۸	۷	۱	۴	۹	۳			
۵	۹	۶	۲	۴	۷	۸	۳	۱			
۳	۲	۸	۱	۵	۹	۵	۴	۷			
۷	۴	۱	۳	۸	۶	۵	۲	۹			

1	△	9	5	7	F	A	W	V
5	F	W	V	△	A	9	7	1
7	V	A	1	W	9	F	5	△
F	W	1	7	V	5	△	9	A
9	7	V	A	1	△	W	F	5
A	5	△	F	9	W	V	1	7
△	1	7	W	F	5	9	A	9
V	A	F	9	5	1	7	△	W
W	9	5	△	A	7	1	V	F

[illegible]

سودوگو سخت ۴۱۱۰

زمان پیشنهادی: ۴۰ دقیقه

قانون‌های حل جدول سودوکو

در هر سطر و ستون باید اعداد یک نوشته شود. بدیهی است که هیچ عددی نباید تکرار شود.

۲- در هر مربع 3×3 اعداد یک تا ۹ باید نوشته شود و در نتیجه هیچ عددی نباید تکرار شود.

سودوکو ساده ۴۱۱۰

زمان پیشنهادی: ۲۰ دقیقه

سودوکو
سودوکو Sudoku یک واژه ترکیبی ژاپنی به معنای عدد‌های بی تکرار است و امروزه به جدولی از اعداد گفته می‌شود که به عنوان یک سرگرمی رایج در نشریات کشورهای مختلف به چاپ می‌رسد.

خبر روز

تجربه ۵۶ مخاطره طبیعی در ایران

ایران، سخنگوی سازمان مدیریت بحران کشور اعلام کرد: «بیش از ۵۶ مخاطره طبیعی در کشور ما تجربه شده است که نشان‌دهنده تنوع بالای مخاطرات است؛ مانند سیل، زلزله، موج گرما، موج سرما، فرونشست زمین، توفان، بھمن و دیگر پدیده‌ها». حسین مظفری درباره عدم‌ترین حوادث در کشور گفت: «در کشور ما، بیشترین حوادثی که منجر به خسارت شده‌اند، سیلاب بوده است. در برخی سال‌ها، مانند سال ۱۳۸۲ که زلزله بسم اتفاق افتاد یا سال ۱۳۹۶ که زلزله کرمانشاه رخ داد یا سال ۱۳۹۱ که زلزله ارسباران در آذربایجان شرقی را داشتیم، در این سال‌های خاص، زلزله بیشترین خسارت را وارد کرده است. اما در دیگر سال‌ها، عمدتاً سیلاب عامل اصلی خسارات بوده است». او افزود: «پس از آن، خشک‌سالی و تنش آبی نیز در زمره حوادثی هستند که در سال‌های اخیر شدت و رشد بیشتری پیدا کرده‌اند. به طور کلی، موضوعات مرتبط با سیلاب، آب و تنش آبی، در سال‌های اخیر بسیار مهم بوده‌اند». به گفته او، زلزله هم اگرچه به لحاظ تعداد، رخداد بالایی دارد، ولی عمدتاً زلزله‌های کوچک مقیاس زیر پنج ریشتر هستند. این نوع زلزله‌ها در سال تعداد بسیار زیادی دارند و در نقاط مختلف کشور رخ می‌دهند، چراکه بخش بزرگی از سطح کشور ما با روی گسل‌ها واقع شده یا در حریم گسل‌ها قرار دارد. این امر موجب شده حجم زلزله‌ها نیز بیشتر باشد. مظفری با بیان اینکه برخی از اتفاقات هم به دلیل تغییرات اقلیمی که در سال‌های اخیر رخ داده، بدتدریج شدت بیشتری پیدا کرده‌اند، توضیح داد: «اتفاقاتی مانند موج گرما در تابستان و موج سرما در زمستان که معمولاً رخ می‌دهند؛ این پدیده‌ها ناشی از همان تغییرات اقلیمی هستند که شدت آنها در چند سال اخیر افزایش یافته است». سخنگوی سازمان مدیریت بحران کشور تأکید کرد: «در همین راستا، تدابیر و اقداماتی نیز طراحی و اجرا شده‌اند و تلاش شده است گزارش‌دهی و اطلاع‌رسانی متناسب با آن انجام شود». او درباره آمادگی عمومی مردم در برابر حوادث هم گفت: «میزان آمادگی عمومی یک مفهوم نسبی است و باید با یک معیار مشخص سنجیده شود. حالا چون مقیاس سنجش مشخصی درحال حاضر تعریف نشده است، می‌توان گفت که به دلیل تنوع بالایی که در کشور به لحاظ مخاطرات طبیعی وجود دارد، شرایط خاصی داریم». او ادامه داد: «سعی بر آن بوده است که نهادهای مرتبط با آموزش و فرهنگ‌سازی از جمله صداوسیما، جمعیت هلال احمر، اورژانس، وزارت آموزش و پرورش، وزارت علوم، وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی و دیگر نهادهایی که این حوزه فعال هستند، این تنوع مخاطرات را در نظر بگیرند».

	۲	۷		۴			
		۴			۶		
۹		۸		۱	۵	۲	
			۸			۶	
			۵	۱	۶		
	۵			۳			
	۴	۲	۹		۷		۱
		۶			۲		
			۸		۹	۴	

1			6		7	8	
	8	5					2
			2		5		
				9		5	
7			7	2		6	
	6		1				
		1		8			
4						2	7
	9	2		7			8

[illegible]